

KNJIZNICA
EVANGELIJA
KARLOVA

Celje - skladišče

D-Per

545/1988

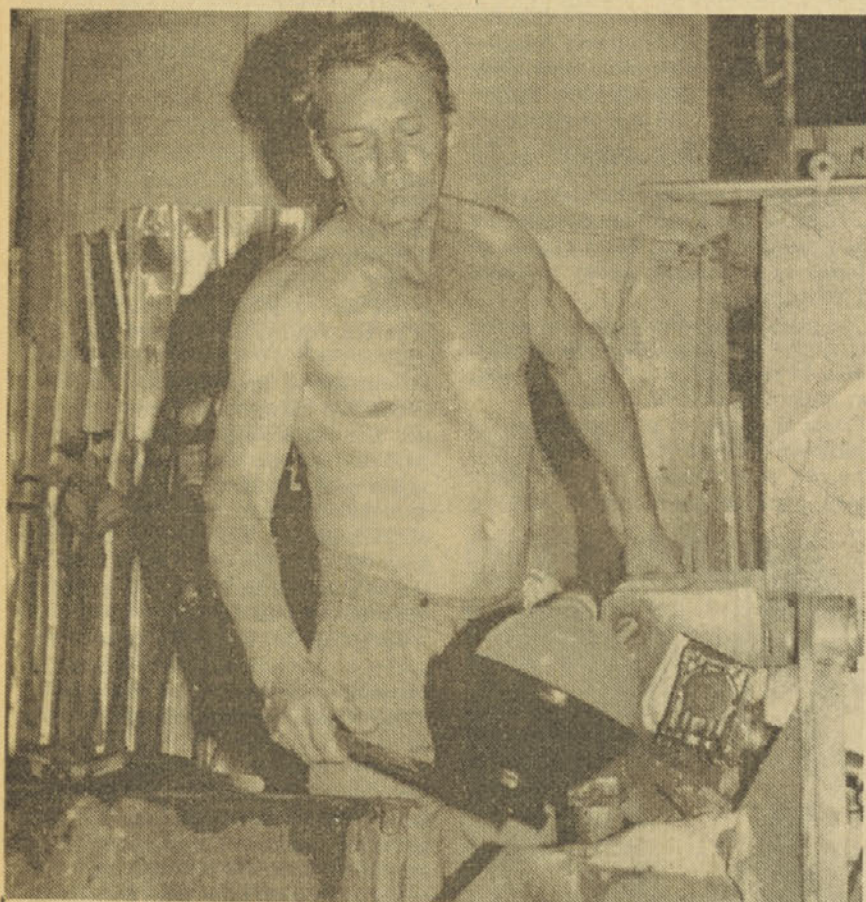

1119881647, JUN/JUL

COBISS

STEKLANIC

Glasillo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE
Leto 16 **Rogaška Slatina** **junij — julij 1988**

Mojster Franc Kidrič pri oblikovanju steklene »kepe«. (Foto Z. Novak)

Tudi vročina ni ovira!

Ko smo se junija hudovali nad deževnim in nestalnim vremenom, si menda nismo mogli misliti, kakšni pasji dnevi se nam obetajo. Že več kot mesec dni imamo res vroče in soparne dneve, ki jih že leta ne pomnimo. In prav letos so zahteve naših tujih kupcev po izdelkih stalne in neizprosne. Žal je res tako, da največ blaga želijo prav v mesecih junij, avgust, september in delu oktobra. Želijo si pravočasno zagotoviti blago za najbolj donosno in po obsegu daleč največjo sezono prodaje — božično. Je pač tako, da se njihove potrebe in naše kapacitete tudi glede na oddaljenost razlikujejo.

A tudi tokrat so delavci Steklarne pokazali pripravljenost in prislunili potrebam posla in kolektiva, delali ob prostih sobotah in izrazili pripravljenost, da bo tako tudi v bodoče. S takšnimi sodelavci v teh težkih in negotovih časih, je naša bodočnost vendarle jasnejša. Z. N.

Preberite!

Upoštevanje željenih dobavnih rokov narekuje potrebo po delu ob sobotah 2

Remont peči uspešno zaključen 3

Fotoreportaža izgradnje plinske kadne peči 4

Naš gospodarski položaj ni takšen kot bi si želeli 6

Štrajk! 7

Še slabše kot v letu 1986! 8

Odgovor zaenkrat negativen 9

PAC — PRO — 88 10

Zanimive izmenjave izkušenj 11

Povečati donosnost prodaje 12

Skupinsko kasko zavarovanje 13

Kadrovske zanimivosti za meseca junij in julij 14

Križanka številka 149 16

Upoštevanje zelenih dobavnih rokov tujih kupcev narekuje

Potrebo po delu ob sobotah!

Pred nekako štirinajstimi dnevi je delavski svet sprejel sklep, da se dela v avgustu dve soboti, kljub temu da so po delovnem koledarju bile predvidene kot dela prost dan. Razlaga za tako odločitev je bila kratka. Smo prenaročeni, z dobavnimi roki zamujamo in da bi situacijo vsaj nekoliko ublažili, moramo delati tudi ob sobotah.

Izredno povečan obseg naročil

Vzrokov za nastalo situacijo je več. Naj navedem le najbolj bistvene. Zadnja leta smo intenzivno razvijali nove programe zlasti za tržišča ZDA in pridobili pomembnega novega kupca Mikasa. Pri ostalih grosistih so bili razviti dodatni programi k obstoječim asortimanom in stabiliziran soliden promet.

V zadnjem letu in pol smo uspeli z intenzivno ponudbo pridobiti nekatere nove trge za svinčeni kristal. Gre predvsem za Italijo, Japonsko, Španijo in delno tudi Nemčijo. Situacija okrog dobav je postala kritična šele ob pričetku letošnjega leta.

Lanskoletne napovedi ob zaključku tržnega tedna v New Yorku so bile optimistične in so izgledale tako:

Miller - Rogaška	4,5 milijona dolarjev
Mikasa	4,5 milijona dolarjev
Wedgwood	2,0 milijona dolarjev
Gorham	2,0 milijona dolarjev
May	1,8 milijona dolarjev
Ostali kupci	1,0 milijona dolarjev
Skupaj	15,8 milijona dolarjev

Če k temu najpomembnejšemu trgu dodamo še cca 3 milijone dolarjev na vseh ostalih tržiščih, bi se projekcije ujemale z možnostmi dobav in plana za letošnje leto.

Že proti koncu lanskega leta je postajalo vse bolj jasno, da bodo naročila večja od projekcij, kar smo ugotavljali pri prejemu pismenih nalogov.

Taka situacija se je stopnjevala do majskega tržnega tedna v letošnjem letu, ko so predvsem največji kupci prišli z zahtevami po od 50 celo do

100% večjem prometu v letošnjem letu.

Storiti vse, kar je v naši moči!

Poslovno odločitev, da bomo skušali zagotoviti vsem partnerjem novembrske projekcije so sicer sprejeli, vendar z velikim negotovanjem. Vsak od njih ima argument zase, da bi izpulil večje dobave. Vsi igrajo predvsem na karto pomembnosti, trpijo pa predvsem manjši kupci, pri katerih zamujamo največ ter na novo osvojeni trgi v Evropi. Ni dvoma, da bomo zaradi zamud pri dobavah trpeli negativne posledice. Veliki kupci, pa ne samo oni temveč vsa klijentela se po pravilu orientira drugam, če ji partner ne more slediti z dobavami. To je zakon trga. Skozi tako situacijo je Steklarna že šla pred leti s programom predvsem kristalina. Po letu velikih naročil je sledilo leto skoraj brez naročil. Ne želim primerjati takratne situacije z današnjo, ker vlada danes drugačna specifičnost, želimo pa opozoriti na izkušnjo. Na seji delavskega sveta so člani pokazali v diskusiji veliko mero resnosti pri obravnavi tako koščljive tematike in glasovali »za« delovne sobote. Opozarjali pa so, da bi bilo potrebno problem obravnavati tudi na DPO v kolektivu.

Sprejet je bil dogovor, da se bomo sproti ob potrjevanju mesečnega plana dogovorili tudi koliko sobot bomo delali v posameznem mesecu do konca letošnjega leta.

Bilo je tudi nekaj pomislekov glede povečanih stroškov za delo ob sobotah. Pri tehtanju odločitve ali naj skušamo obdržati vso klijentelo in nekoliko omiliti zamude pri dobavah ne bi smeli dvomiti. Danes imeti dovolj dela pri nas doma predvsem na osnovi izvoznih naročil ni enostavna stvar. Vsak naj pri sebi premisli kako bi mu bilo, če bi dela v današnji situaciji ne imeli dovolj in bi se pogovarjali o višjih delovnih silah, kot se to dogaja marsikje.

Meseca avgusta in septembra sta še posebej važna za tržišče ZDA. Blago narejeno v teh dveh mesecih še doseže končnega potrošnika v predbožični in božični sezoni, ki pomeni konico prodaje na tem za nas tako pomembnem trgu.

V naši zavesti mora prevladati dejstvo, da si s poslovnim obnašanjem in dobavami, ki so sestavni del tega poslovnega obnašanja, krojimo naročila in usodo za prihodnja leta.

F. JANKOVIČ

Signiranje izdelkov s peskanim znakom. (Foto Z. Novak)

Pomembno delo opravljeno v roku

Remont peči uspešno zaključen

Pravočasen pristop k remontu peči, uspešno izpeljana pripravljala dela, skrbno izdelan terminski plan ter dosleden nadzor med izvajanjem del tako kvalitetno kot tudi terminsko, so bili predpogoj za uspešno realizacijo zastavljenega plana.

Začeli smo 17. junija!

Sedaj ko je peč že v uporabi in lahko primerjamo njene bistvene karakteristike, to so zlasti kvalitete stopljene steklene mase ter poraba energije, lahko zatrdimo, da je remont zares uspel v celoti. Vendar pa so se v času izgradnje kljub temu pojavljali razni problemi, katere smo morali sproti reševati.

Remont peči se je pričel v petek 17. 6. z odnašanjem zadnjih loncev ter pospešenim hlajenjem peči. Sledila je demontaža instalacij, delovnega odra, veznih elementov peči, ter odstranjevanje ognjeodpornih materialov, v katerih je bila peč pozidana. Takoj za tem so se pričela gradbena dela. Zaradi slabega stanja obstoječe konstrukcije je bilo potrebno sanirati vse temelje in dimne kanale peči, dodatno pa je bilo potrebno izvesti odvodnjavanje, postaviti del kanalizacije, izvesti dodatne temelje za ventilatorje in končno še zasuti gradbeno jamo.

Takoj, ko je bilo možno in točno po planu se je pričela tudi montaža nosilne jeklene konstrukcije peči in nato vgradnje ognjeodpornih materialov na peči in gradnja dimnih kanalov. Vzporedno s temi deli pa je potekala rekonstrukcija plinskih instalacij z razvo-dom plina do porabnikov, montaža cevovodov za vodno hlajenje, cevovodov za zgorevalni zrak ter montaža ostale opreme (ventilatorjev, rekuperatorjev, silosa za zmes, gorilcev ter montaža komandne kabine), ki je potrebna za brezhibno delovanje peči.

Tehnična dokumentacija ni bila najboljša!

Potek teh del pa je bil precej otežen zaradi slabe tehnične dokumentacije v kateri so bili razni detalji nereseni ali pa je bila projektna rešitev nefunkcionalna. Zaradi tega je prišlo do problemov, katere smo morali sproti in ažurno reševati. Tako je prišlo do nepredvidenih dodatnih del, katere so ovirale nemoten potek gradnje in tudi sestavljeni terminski plan. Kljub temu pa nam je uspelo vsa dela, ki so bila povezana s pričetkom predgrevanja (tempi-

ranja) dokončati do te mere, da je bil možen pričetek zagona peči ob zadnjem roku.

S pričetkom predgrevanja pa remont peči še ni bil končan. Potrebno je bilo, še urediti in zaščititi delovišča, zaščititi delovne odprtine z vodno zaveso, popraviti tlak v hali ter urediti vlaganje in transport zmesi. Kljub manjšim težavam s sistemom transporta in polnjenja zmesi, so bila dela opravljena pravočasno, to je do 4. 8., ko se je pričela proizvodnja.

Določena dela bo potrebno še opraviti!

Kljub vsemu pa so še ostala določena dela, katera niso bila vezana na pričetek proizvodnje, vendar jih je potrebno v čim krajšem času opraviti. Potrebno je še dokončno urediti spodnjo etažo (podpečje), ustrezneje urediti toplotno zaščito pred sevanjem, ter montirati oljno postajo z razvo-dom plinskega olja do gorilcev pri peči. Gre za rezervni sistem ogrevanja v primeru, če zmanjka plina.

Priznanje in zahvala izvajalcem, še posebej našim vzdrževalcem

K uspešnemu izvajanju remonta ter pravočasnemu dokončanju so v veliki meri s svojim resnim pristopom in mraljivim delom doprinesli vsi izvajalci, ki so bili udeleženi pri remontu. Poleg tujih velja posebna pohvala delavcem TOZD Servisne dejavnosti, ki so bili aktivno vključeni pri gradnji peči. Njihov obseg del pri gradnji peči pa je bil relativno visok in je obsegal:

- gradbena skupina je obnovila kompletne dimne kanale, položila keramiko v proizvodni hali ter ob tem opravljala še razna druga pomožna dela.

- ključavničarji so pomagali pri poriranju peči, izdelali vodno hlajenje peči z razvodom, izdelali zaščito peči in delovišč, izdelali silos za zmes, položili kompletne delovne odre ter izvedli razvod vode in komprimiranega zraka okoli delovnih odrov, odvode, ter obnovili tračno hladilnico.

- električarji so obnovili kabelski razvod, povezali in priključili komandno kabino, priključili vso opremo ter priključili in uredili vse potrebne merno-signalne in varnostne naprave pri peči.

Uspešno zaključen remont pa je le drobec aktivnosti, ki so vsakodnevno potrebne za uspešno vodenje obratovanja peči. Da bo peč uspešno obratovala bo potrebno ažurno spremljanje določenih parametrov, kateri zagotavljajo kvalitetno steklo ob optimalni porabi energije ter optimalnem izkoristku peči. Od tega je v največji meri odvisna tudi trajnost le-te.

MIRAN JUNEŽ

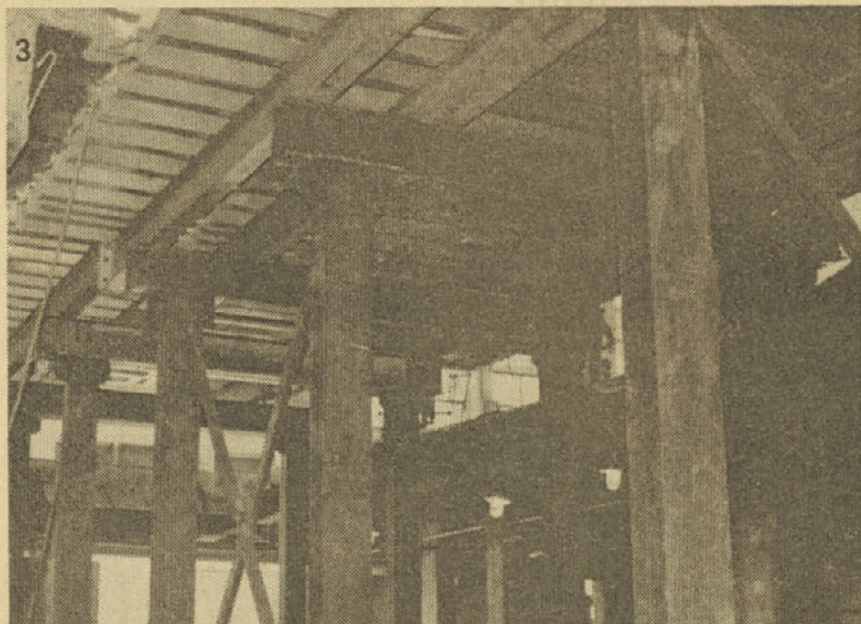
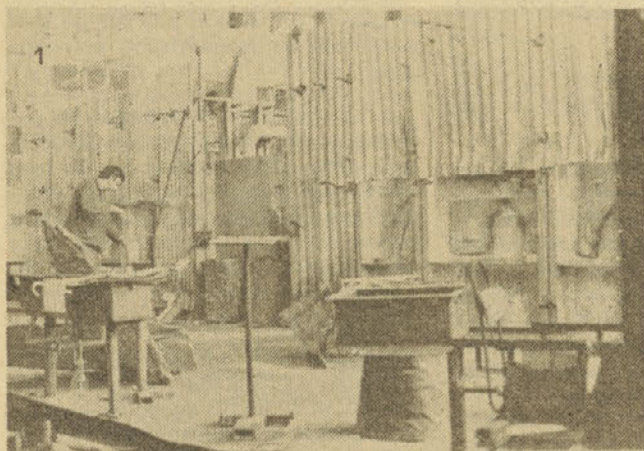

Anton Jutriša pri brušenju okvirja za slike (foto Z. Novak).

Izgradnja plinske kadne peči!

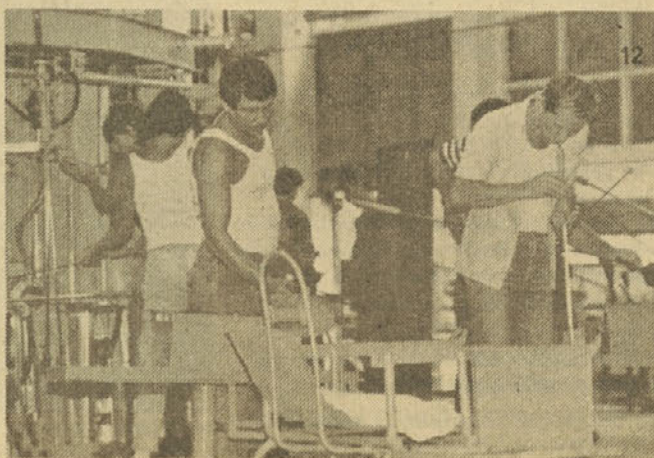
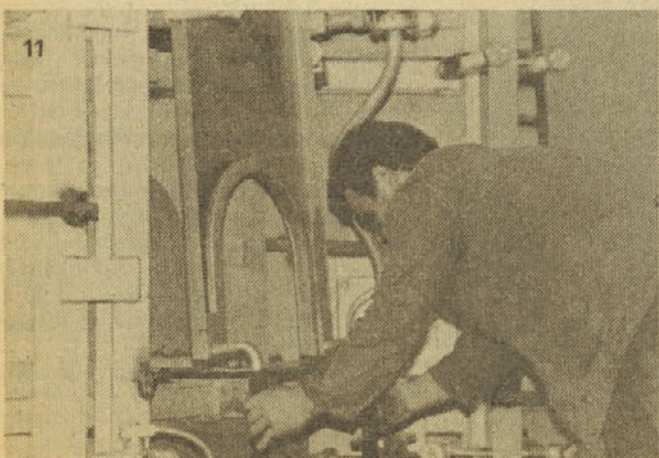
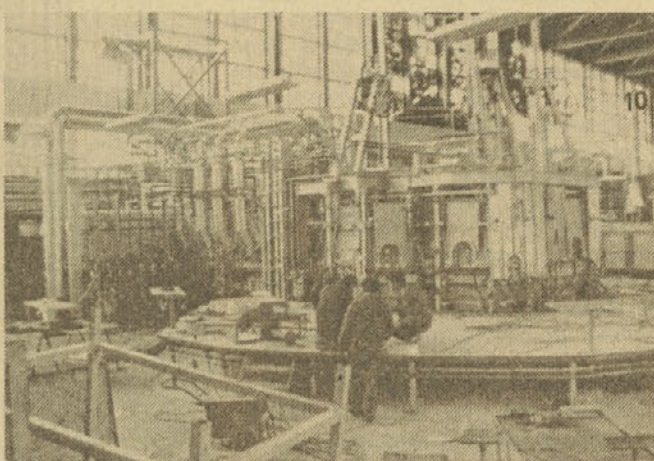
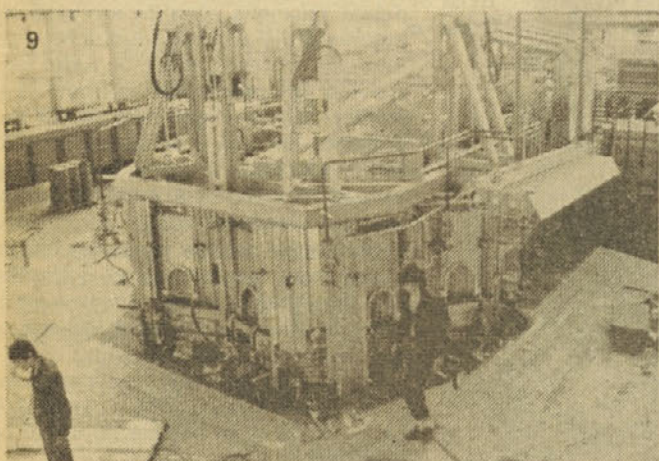
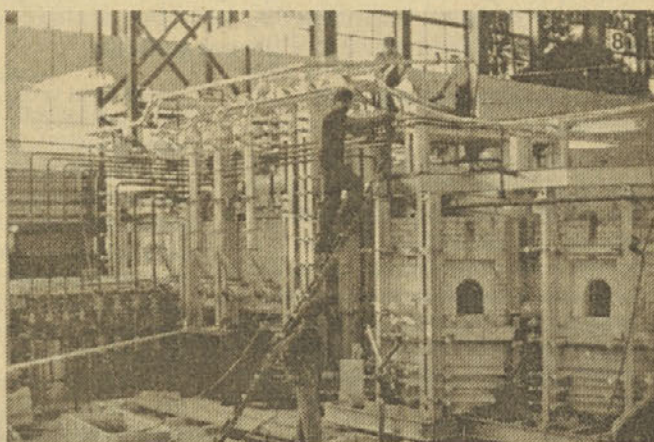
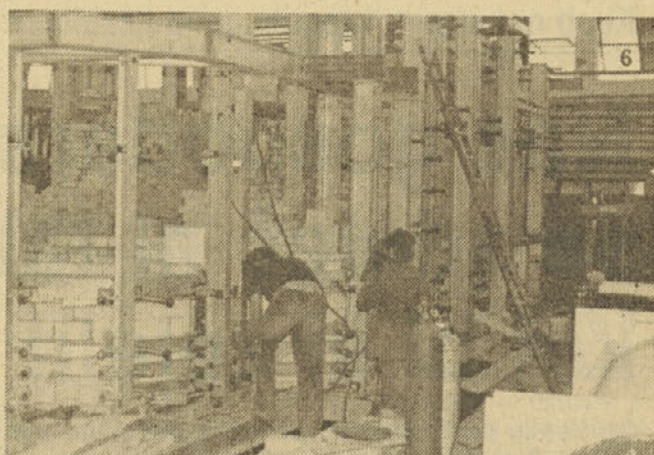
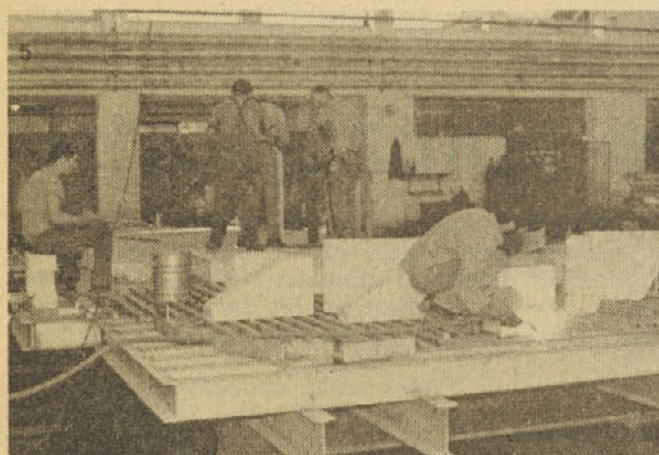
17. junija so delavci Servisnih dejavnosti začeli z rušenjem dotrajane 3. in 4. lončene peči za proizvodnjo kristalnega stekla. V mesecu in pol je zrastle sodobna plinska kadna peč. Za našo DO je gotovo pomembna pridobitev.

Kako je potekala izgradnja tega pomembnega in zahtevnega projekta skušamo prikazati s fotografijami, na katerih smo zabeležili celoten potek gradnje.

1. 15. 6. — še zadnji pogled na peč št. 3 in 4 pred začetkom rušitvenih del
2. Nosilni elementi so zabetonirani, začetek gradnje dimnih kanalov
3. Takšna je nosilna konstrukcija peči, ki so jo izdelali delavci mojstra
4. Dimne kanale so izdelali vzdrževalci iz Servisnih dejavnosti
5. Začetek zidanja peči — polaganje dna peči iz posebnega šamotnega materiala
6. Varilci in izdarji so delali kot uigrane ekipe
7. Takšna izgleda notranjost peči
8. Monterji pri montiranju zahtevnih plinskih napeljav in ostalih instalacij
9. Pogled na peč z nekoliko drugačnega zornega kota
10. Še zadnja dela pri montaži delovnega odra in delovnih pripomočkov
11. Preverjanje delovanja sistema hlajenja pod delovno odprtino
12. Prvi delovni dan na novi peči — kot po naključju se je tega dne precej ohladilo (Vse foto Zlatko Novak)

STEKLAR

Kljub nekaterim vzpodbudnim kazalcem

Naš gospodarski položaj še zdaleč ni takšen kot bi si želeli!

Ob koncu julija smo obravnavali poslovne rezultate tozgov Steklarne Rogaška Slatina. Kot običajno smo analizirali izkoristek delovnega časa, zaposlenost, bolniške staze, poročniške dopuste in opravljene nadure v prvem polletju.

Povečanje proizvodnje in izvoza!

Ob povečanju števila zaposlenih za 3% so se povečale ure bolniškega staleža za 22%, poročniških dopustov za 6%, nadure za 135% in znašajo v primerjavo z možnimi urami 4,38% kar je vse imelo za posledico zmanjšanje izkoristka delovnega časa za 0,6 indeksne točke. Proizvodnja izkazana v komadih, kateri pa niso najboljša primerjava, se je pri kristalu povečala za 24,3%, pri kristalinu pa zmanjšala za 12,2%. Skupaj proizvodnja izkazana v komadih se je povečala za 4,1%. Tudi prodaja izkazana v komadih se je povečala za 14,4%. Povečano število prodanih kosov pa je tudi prineslo več celotnega prihodka, saj se je prihodek na tujem trgu povečal kar za trikrat na domačem trgu pa za 76,9%. V teh kazalcih pa so tudi rezultati povečanja cen, saj se je ob zmanjšanem številu prodanih kosov na domačem trgu prihodek povečal za omenjeni odstotek.

Smo pretežni izvozniki, saj smo izvozili za 19,9 milijard dinarjev izdelkov. Izvoz v dolarjih smo povečali za 42,8% (od 6,177.508 dolarjev v prvem polletju 1987 na 8,823.268 dolarjev v enakem obdobju tega leta).

Poraba surovin in materiala se po količinah ni bistveno spremenila, cene pa so prispevale povečanju stroškov za 222%.

Dohodek je večji za 2,19% krat ter ob povečanju obveznosti iz dohodka samo za 140,8% je čisti dohodek večji v primerjavi z enakim obdobjem za 2,57 krat.

Hitrejša rast čistega dohodka od dohodka in prihodka pri zakonsko omejenih osebnih dohodkih je povečala akumulacijo za 5,27 krat.

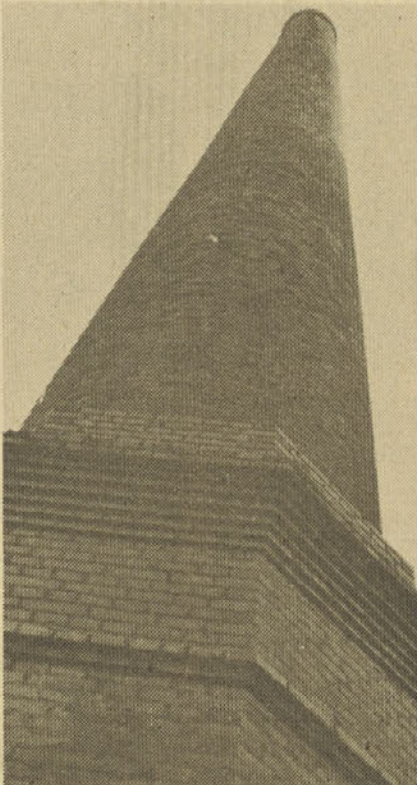
Ni vzrokov za samozadovoljstvo!

So na kratko prikazani kazalci zadovoljvi ali ob taki proizvodnji, takšnem

povečanju izvoza v dolarjih, pri takšnih obrestnih merah pri povprečnih osebnih dohodkih za 20% nižjih od republiškega povprečja, pri takšni akumulaciji in načinu obračuna poslovnih rezultatov lahko preživimo??

S polletnimi rezultati, izračunanimi po sedanjih predpisih, naj bi bili po splošni oceni zadovoljni. Če pa opravimo samo bežno analizo ugotovimo da je del Ustvarjene akumulacije rezultat:

- nižjih revalorizacijskih stroškov kot po revalorizacijskih obrestih za 449,4 milijonov dinarjev
- delno zaradi razmejenih BOD v skupnem znesku za 1 168,3 milijone dinarjev

Obrestne mere in višina tega dimnika sta kar primerljivi kategoriji. (foto Z. Novak)

Prodaja na tujih tržiščih je trenutno zelo ugodna saj ne moremo toliko narediti kot bi naši stalni odjemalci želeli. Ob boljši sinhronizaciji bi proizvodnja tudi verjetno lahko za kakšen odstotek povečala obseg proizvodnje, čeprav v teh res težkih pogojih za delo, ni pričakovati občutnega dviga obsega proizvodnje.

Strahovito breme obresti!

Vsa prizadevanja za boljšo proizvodnjo, večji izvoz izkazan v dolarjih, ki je petkrat tolikšen kot uvoz, pa po vseh predvidevanjih ne bodo zadostovale za pokritje porabljenih surovin, energije, ostalih stroškov, obveznosti iz dohodka, BOD, še manj pa za oblikovanje skladov. Posebne težave pa nam delajo posojena obratna sredstva na katere upniki zaračunavajo obresti po neznosni obrestni meri. K temu prispevajo še spremembe zakonov, kot primer Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o celotnem prihodu in dohodku objavljen v Uradnem listu SFRJ 46/88 od 3. 8. 1988 z veljavnostjo 1. člena za nazaj, od 1. julija dalje. Samo takšna sprememba bo obremenila revalorizacijske odhodke in s tem zmanjšala likvidnostna sredstva v Steklarni za dodatnih 900 milijonov dinarjev v mesecu juliju.

Obveznosti za revalorizacijske in realne obresti v juliju 1988 so večje kot pa so sredstva za osebne dohodke za julij 1988.

Ali je sploh v svetovnem merilu znano, da ročna proizvodnja lahko ustvari toliko dohodka da bi ta pokrila obresti ki presegajo BOD v obračunskem obdobju. Če ima kdo od bralcev teh vrstic naslov takšnega podjetja se priložimo.

Ob takšnem povečanju proizvodnje, ob takšnem povečanju izvoza izkazane v dolarjih, ob povprečnih OD ki so za več kot 20% nižji od republiškega povprečja, pri težkih pogojih dela ni videti možnosti za bistveno izboljšanje v bližnji bodočnosti?!

Ugotovitev nad katero se velja zamisliti...

IVAN KORAŽIJA

Zanimivo razmišljanje našega sodelavca

Štrajk!

Uvodniki in parolarski naslovi na prvih straneh naših idejno usmerjenih časnikov se že leta vrtijo v začaranem krogu. Beremo (kdor se ni naveličal) o zasukih, temeljnih obračunih z uveljavljenimi metodami, o novih vlogah institucij. A ob vsem tem se uresničuje le ena vizija našega državnega nauka: »država odмира«.

Živo mi je v spominu cinizem nekdanjih veljakov, če je beseda nanesla na štrajk. Izjavljali so, da pri nas štrajk (stavka) ni mogoč, je nesmiseln, saj da delavec ne more štrajkati – proti sebi, ki je lastnik proizvodnih sredstev. Pri tem njihovo razmišljanje ni segalo dalj od te uspevalne misli. A trditev, da delavci razpolagamo s proizvodnimi sredstvi in od tod tudi z ustvarjenim dohodkom, je le še lepa zgodba za v malo šolo in kaže, kako daleč smo zabredli s papirnatimi bitkami.

Vsemogočna birokracija!

Kako je delavec, neposredni proizvajalec pri tem nemočen, je na svoji koži temeljito izkusil in tudi marsikje ne tvega ničesar več, zato je tu – štrajk. Zda tudi že ve, kam bo usmeril protest in zahteve – proti resničnim lastnikom proizvodnih sredstev in njim, ki z dohodkom razpolagajo in manipulirajo. Spoznan je ta sovražnik delavskega razreda, ki se je tako dolgo kitil z njegovimi barvami – to je oblastveni birokratski aparat od občine do federacije. Ponuja se tudi malce drzna splošitev, da je le-ta hkrati glavni akter našega gospodarskega kriminala.

O licemerstvu birokracije pravi Lev Kreft (v eni, zadnjih številki Komunista): Ne sme nas čuditi, če ravno v »okoljih«..., kjer je nezaposlenost rekordna, razvojna politika zgrešena, rodovna in sicer privatizacija bohotna, najglasneje govorijo o diktaturi proletariata, pravi demokraciji, pravni državi... Tako se oblastniki obupno lovijo za zadnjo slamico pravovernosti, in »idejnosti« (konec citata).

Obenem pa vse masovnejši štrajki dokazujejo, da delavski razred ni na oblasti, kot bi to po Ustavi in Programu ZK moral biti. Ta delavski razred je obupal, saj »milosti«, ki je bil marsikje deležen, oblast ne more več izkazovati, zato si jo hoče vzeti na silo (dodatek brez pokritja – boljšega gospodarjenja). Vsi že go-

vorimo, da ne potrebujemo socialne miloščinske politike ampak razvojno politiko, ki bo v svojem okviru reševala socialne naloge.

Na robu eksistence!

Val štrajkov in pohodov k centrom ekonomske in politične moči nam ne nudi velikih perspektiv. To so sedaj sicer sila moderni, popularni obredi pred skupščinami (mestnimi, republiškimi, zvezo), ki postaja nova politična folklorizacija namesto velikih političnih govorov, srečanj in ceremonialov. Toda vzroki zanje so globoki.

Kontrolorji nimajo lahkega dela pri širini in zahtevnosti proizvodnega programa. (foto Z. Novak)

Podatki, ki to utemeljujejo:

1. Povprečni OD v Jugoslaviji leta 1978–5492 dinarjev, preračunano 295 dolarjev; leta 1988 – 190 dolarjev

2. Varčevanje zaposlenih že prehaja na najvažnejše življenjske potrebe – uživa se vse manj sadja, zelenjave, mesa, mleka, več pa kruha in testenin; kljub temu porabi za hrano povprečna delavska družina tri četrtine svojega družinskega »proračuna«. To prinaša posledice na zdravstveno stanje: narašča število obolelih za (že skoraj pozabljen) tuberkulozo, povečana smrtnost novorojenčkov v delavskih družinah.

3. Od stotih dinarjev ustvarjenega dohodka gospodarstvu ostane le 53,3 dinarja, ostalo gre za dajatve (proračun, sivi družbeni dejavnosti itd.) Te dajatve za tretjino prekašajo skupna sredstva za izplačilo OD!

4. V zveznem komiteju za delo so izračunali, da bi za osnovne življenjske potrebe štirčlanske jugoslovanske družine v juniju letos potrebovali 574.473 dinarjev, kar je trikrat več kot pred enim letom!

5. Pojavile so se brezplačne kuhinje za obubožane. V Sarajevu vsak dan razen nedelje v menzi Rdečega križa obeduje 400 socialno ogroženih prebivalcev.

6. Ob izplačilnih dnevih zraste celotna poraba kruha, ponekod za kar neverjetnih 40 odstotkov...

Ob teh podatkih je komentar odveč.

Delavec je jezen. V jezi pa se dogodi nepredvidne in nepremišljene stvari. Toda delavec ni več naiven, da bi ga pomirili lepo pokroviteljsko, ga nasitili z lažjo ali mu preprosto zagrozili in bi na jezo pozabil. Iz poročil o delavskih nemirih pri nas lahko povzamemo, da imajo stavke (štrajki) skupno osnovno značilnost (tudi s stavkami drugod) v zahtevi za boljši OD (plačo, mezdo), ki bo omogočal človeka dostojno življenje, hkrati pa lahko ugotovimo, da sčasoma raste kvaliteta zahtev in stališč (programov) naših stavk. Le ti vse pogostejše odklanjajo obstoječi gospodarsko politični sistem, kritizirajo njim odtujeno sindikalno in par-

tijsko politiko in vodstvo, zlorabo položajev, trdijo, da je družbena nadstavba predraga, in kar je huje, nesposobna.

Seveda trezen, razsoden človek ne more pritegniti vsem stališčem in zahtevam, ki jih izkašlja ulica. Veliko je poštenih komunistov med delavci samimi, mnogo je predanih sindikalnih aktivistov, pa tudi sposobnih – politikov. Toda premalo je hotenj in tudi možnosti za združevanje pozitivnih gibanj in teženj, saj se je v strukturi vtihotapilo in tam končno tudi razvladalo preveč farijezstva, komolčarstva in že v najvišjih vrhovih razkrinkanih laži in tavin.

Stavke vendarle ne gre poveljevat!

Za konec še vprašanja: Ali je prekinitev dela (stavka, štrajk) prava metoda in recept za reševanje vseh omenjenih zagat? Ali je nastopanje s pozicij stanovskih interesov (štrajki industrijskih delavcev, štrajki

zdravstvenih delavcev, štrajki šoferjev, šolnikov in nazadnje kmetov) res pot, ki nas popelje iz krize, kar je vsem cilj? Vsekakor nosijo take akcije pozitivne premike, saj razgaljajo mnoge napake in nesmisle, odstranjujejo lak prazne frazarije, obračunavajo s parolastvom političnih govorcev. Pri tem pa ne smemo prehitro vsakega štrajka poveljevat in kovati v oblake. Danes so sicer osvežitve v uveljavljanju demokratičnosti (kot njeno skrajno sredstvo), vendar nas hkrati spominjajo na temnejši del naše zgodovine. Če malo banaliziram – mnogo je danes v organiziranju in poteku stavk petelinjenja. O tem pričajo nepovezani nastopi posameznikov, ki se v areno pririnejo nepripravljeni kot npr. v Mariboru, kjer so delavski voditelji staknili glave in se sušljaje dogovorili šele tik pred mikrofonom za višino zahtevanega OD – »koliko procentov naj rečemo?« Vedeti moramo tudi, da je stavka metoda boja sindikatov proti razrednemu sovra-

niku, zato se sindikat mora spogledati s temi našimi stankami. Doslej je bilo to le sramežljivo mežikanje, ki ne bo dalo sadu, dokler se ne prerodi sam sindikat v resnično delavsko organizacijo in ne bo transmisija države (ali druge) oblasti, ne partijskega nadzora.

Kriza

Malo možnosti za zmago nad njo imamo, če se je lotevamo neorganizirano, brez temeljitga preudarka in informacij ali jo skrivamo. Ni bistvenejše, kdo je pri tem boju lahko zastavonoša – ali nek namišljeni (abstraktni) delavski razred ali neposredni proizvajalci, intelektualci, študentje, mladina, partija ali sindikat ali kmetje ali »privatniki«, Slovenci, Vojvodinci ali Makedonci.

Pomembno je, da se delo prav razdeli, da svoje naloge opravljamo temeljito in predano, da nismo zaposleni v svojih ozkih okoljih, naj si bo to v tovarni, na ulici ali v skupščini. FRANC ČERNELIČ

Primerjava poslovnih dosežkov jugoslovanskih steklarjev v letu 1987

Še slabše kot v 1986. letu!

Več let že dvakrat ali pa enkrat letno na straneh našega glasila prikažemo poslovne dosežke jugoslovanskih steklarjev iz grupacije 001-219 in jih kratko komentiramo. Če smo za 1986 zapisali, da so bili dosežki iz tistega leta skromni in skrb vzbujajoči, potem so bili v 1987 letu še slabši. Skromna rast dohodka, velike izgube, poslabšanje gospodarnosti poslovanja in skromni osebni dohodki so osnovni kazalci poslovanja.

V povprečju samo 68 odstotna rast dohodka!

Ob inflaciji, ki je lansko leto znašala krepko preko 130 odstotkov, se je dohodek v grupaciji na delavca povišal le za 68 odstotkov. Ob že tako skromni ravni, še tako majhna rast dohodka. Če je bil leto poprej celotni prihodek še za 42,2% večji od porabljenih sredstev, je bil ta odstotek v letu 1987 le še 25. To pomeni, da so porabljena sredstva naraščala bistveno hitreje od celotnega prihodka. To se zrcali tudi v naraščanju izgub, ki so na delavca znašale 1.283.441 dinarjev in so bile skoraj štirinajstkrat večje kot v 1986 letu.

Kot je iz tabele razvidno so z izgubo poslovale mnoge nam podobne temeljne organizacije in prav vse brusilnice razen naših.

Število zaposlenih nespremenjeno – nizki OD!

Ob zgoraj navedenih ugotovitvah je razumljivo, da so se občutno zmanjšali tudi akumulacija, še posebej če jo primerjamo s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi. Osebni dohodki so v povprečju porastli za 105% (indeks 205), vendar so v povprečju znašali le nekaj manj kot 147.000 din mesečno.

V mnogih obratih, v mislih imam predvsem brusilnice so imeli prav zastrašujoče nizke osebne dohodke, ki so ponekod bili celo pod 70.000 din povprečnega mesečnega zaslužka v letu 1987 in pri tem so bile vse, kot smo še omenili, v izgubi.

Povprečno število zaposlenih v grupaciji v Jugoslaviji je ostalo na enaki ravni kot v 1986 letu in se torej kljub izredno slabim dosežkom in nizkim OD ni zmanjšalo.

Tovrstna industrija je v Jugoslaviji v globoki krizi tako dohodkovni kot tudi razvojni!

To lahko zapišemo na osnovi teh izredno skromnih poslovnih rezultatov in stanju, ki vlada v tej industriji.

Če primerjamo dosežke steklarskih DO iz Slovenije s temi povprečnimi na ravni SFRJ ugotavljamo, da so vendarle boljši, a ne dajemo nobenega poudarka za zadovoljstvo, morda le tolažba ob misli, da gre nekomu le še težje kot nam.

Naši dosežki in rezultati poslovanja iz 1987 so nam znani in so že zgodovina, a vendar jih velja proučiti tudi v primerjavi z nekaterimi sorodnimi delovnimi organizacijami iz Slovenije pa tudi iz Jugoslavije. Kljub zaskrbljujočemu gospodarskemu položaju v naši grupaciji pa vendarle mi lahko z večjim optimizmom zremo v bodočnost. Velika izvozna usmerjenost, določene spremembe v ekonomski politiki ter sposobnost izdelati kvaliteten in iskan izdelek, naj bi bili porok za nadaljnji perspektiven razvoj. Da bomo pa to v teh negotovih časih dosegli, bo pa verjetno tudi pri nas potrebno marsikaj spremeniti.

Z. N.

V OBEDELAVO JE IZ GRUPACIJE 011-219
ZAJETIH 37 TOZD

TOZD	Povp. št. zaposli. po stan. kon. mes.	Ind	Dohodek na delavca		Ind	Akum. lacija v go- hodiku		Ind	Akumulacija proti povpre- čni uporabi sredstev		Ind	CP proti porab. sred.		Ind	Izguba na delavca		Ind	Povprečni reto me- sečni oseb- ni dohodek		Ind	Mesto v grupaciji			
																					A	B	C	D
POVPR. GRUPACIJE SFRJ	16 234	100	3 071 593	168	3,6	73	1,0	59	125	88	1 283 841	146 885	205											
T-1 - T-4																								
STEKLARNA "BK"	1 600	107	5 123 907	195	-	-	-	-	166	97	-	211 941	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OSNOVNA IZDELAVA	560	102	5 723 560	201	-	-	-	-	148,2	99	-	241 980	217	8	22	3	-							
DOBELAVA	191	99	5 603 670	225	-	-	-	-	171,1	107	-	175 217	209	9	3	13	-							
KRISTAL	623	114	4 580 476	183	-	-	-	-	185,1	88	-	199 784	214	13	18	10	-							
DEKOR	226	110	4 623 358	183	-	-	-	-	226,4	89	-	197 302	211	12	8	11	-							
DALMACIJSKRIŠTAL	104	109	3 734 504	237	5,6	85	6,9	101	248,5	108	-	143 027	223	15	2	16	5							
TEHNIKRIŠTAL	97	120	3 350 647	212	8,6	487	10,1	631	247,7	98	-	159 598	204	18	4	14	2							
STEKLARNA HRANSTNIK	962	93	7 043 227	254	7,0	500	2,8	467	137,3	104	-	216 466	212	3	13	7	12							
SAMOBOR OOUR obl.	226	91	2 675 944	192	-	-	-	-	145,8	102	1 135 121 614	139 037	187	22	23	17	-							
RUČ. DUV. STAK. SKOPJE	460	101	1 787 887	193	10,3	55	3,5	65	143,5	94	-	95 810	214	25	19	26	10							
STEKLO SLOVENSKA BISTRICA	376	96	5 940 073	229	4,9	89	4,3	108	199,0	102	-	238 134	236	7	6	4	8							
FABRIKA STAKLA PRICUPLJE	579	94	2 738 710	183	4,7	51	2,4	43	183,0	96	-	122 334	189	21	15	22	13							
FABRIKA STAKLA ALIBUNAR	207	106	1 171 315	118	-	-	-	-	143	83	69 541	92 861	172	27	21	29	-							
OPILEMENJIVANJE SAMOBOR	335	92	2 391 281	244	-	-	-	-	207,5	120	313 404 62	120 653	171	23	20	18	-							
ISK ZAJEČAR - KUTINA [*]	339	91	-	-	-	-	-	-	97,3	65	1 491 346	80 775	159	-	-	34	-							
PRESEVO	378	101	-	-	-	-	-	-	85,8	72	4 257 491	90 645	203	-	-	28	-							
KLADOVO	413	117	-	-	-	-	-	-	87,2	68	2 091 946	75 593	180	-	-	36	-							
SOKOBANJA	196	90	-	-	-	-	-	-	96,3	74	2 140 848	92 825	186	-	-	31	-							
PEHČEVO	207	100	1 319 515	183	-	-	-	-	132	91	680 142	95 406	218	26	12	24	-							
KRATOVO	152	100	-	-	-	-	-	-	74,9	38	1 942 884	67 388	182	-	-	35	-							
KRUŠEVO	138	95	-	-	-	-	-	-	80,4	47	1 644 248	69 009	190	-	-	33	-							
DEBAR	128	101	-	-	-	-	-	-	91,5	36	1 485 555	66 251	163	-	-	37	-							

* Od tu naprej so prikazani samo podatki brusilnic

Delegatska pobuda v republiški skupščini za znižanje prometnega davka

Odgovor zaenkrat negativen!

Na pobudo delegata iz Steklarne, smo v republiških skupščini preko skupine delegatov za zbor združenega dela republiške skupščine iz Šentjurja in Šmarja pri Jelšah podali pobudo za znižanje temeljnega prometnega davka od 50% na 20%. Odgovor, ki ga v nadaljevanju objavljamo v celoti in ki je bil objavljen v Skupščinskem poročevalcu 10. 5. 1988. leta. Kljub temu, da je bil odgovor zaenkrat negativen, ne mislimo vreči puške v koruzo, ampak še nadalje zahtevati znižanje prometnega davka.

Vsebine zahteve in odgovor oziroma stališče republiške uprave

Stališče republiške uprave za družbene prihodke do pobude skupine delegatov za zbor združenega dela iz občine Šmarje pri Jelšah in Šentjur pri Celju za znižanje stopnje temeljnega prometnega davka za svinčevo kristalno steklo iz 50% na 20%.

Skupina delegatov za Zbor združenega dela republ. skupščine iz Šent-

jurja in Šmarja pri Jelšah daje pobudo, da se TPD za svinčevo kristalno steklo zmanjša s 50% na 20%.

Obrazložitev: Od 1980. leta se je TPD za svinčevo brušeno steklo nenehno zviševal, kar prikazuje naslednja tabela:

Leto	Stopnja
V. 1980	20%
I. 1981	25%
IX. 1985	35%
VI. 1987	50%

V primerjavi z 1960. letom znaša indeks rasti TPD 250. Vsa povišanja prometnega davka izredno negativno vplivajo na obseg prodaje na domačem tržišču, prav tako pa ob izrednem padanju kupne moči močno zažujejo manevrski prostor pri oblikovanju cen. Ponudba kristalnega stekla na jugoslovanskem tržišču je velika in ta vrsta blaga je izredno zanimiva za tuje turiste.

Žal pa nenehno zvišanje TPD močno zmanjšuje atraktivnost tovrstne ponudbe. Če bi steklarne iz Rogaške pa tudi Steklarska šola ne bili izrazito izvozno usmerjeni, bi že pred leti lahko začeli zmanjševati proizvodnjo in zaposlenost. (V izvoz gre preko 70% v Sloveniji izdelanega svinčenega brušenega stekla).

Opozorili bi radi, da nadaljnje vztrajanje pri tolikšnih prometnih davkih, ki so do štirikrat večji kot v zahodnem

svetu, pomeni nadaljnje nazadovanje in počasno umiranje tovrstne proizvodnje.

Želimo, da delegati iz republiške skupščine to pobudo prenesejo v zvezno skupščino.

Skupina delegatov za Zbor združenega dela iz občine Šmarje pri Jelšah in Sentjur pri Celju je predložila pobudo za znižanje stopnje temeljnega prometnega davka za svinčevo kristalno steklo s 50% na 20%. Menijo, da vsa povišanja prometnega davka negativno vplivajo na obseg prodaje na domačem tržišču, ter da so zaradi izrednega padanja kupne moči omejeni pri oblikovanju cen teh proizvodov.

Republiška uprava za družbene prihodke meni, da dana pobuda ni sprejemljiva.

Proizvodi iz brušenega in nebrušenega kristalnega (svinčevega) stekla se uvrščajo med proizvode iz tarifne številke 10 tarife temeljnega prometnega davka, ki je sestavni del zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72 do 10/88), od katerih se obračunava in plačuje temeljni prometni davek po stopnji 50%.

Proizvodi iz nebrušenega ali brušenega kristalnega (svinčevega) stekla, se s stališča prometna davka, ne uvrščajo med proizvode, ki imajo širši pomen za življenjsko raven občanov in za katere je tudi po dogovoru socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o temeljnih davčne politike predvideno postopno zmanj-

ševanje stopenj posebnega prometnega davka.

Glede na to, da ne gre za proizvode, ki pomembneje vplivajo na standard občanov, ter da so se stopnje temeljnega prometnega davka (za proizvode iz brušenega in nebrušenega kristalnega (svinčevega) stekla z 12. 6. 1987 povečale s 35% na 50% menimo, da predlagane pobude ni možno sprejeti.

Pripominjamo, da so trenutno v postopku spremembe in dopolnitve zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu h katerim je izvršni svet Skupščine SR Slovenije posredoval vrsto pobud za znižanje oziroma odpravo temeljnega prometnega davka, vendar je Zvezni izvršni svet večino predlogov zavrnil predvsem iz bilančnih razlogov.

Vtisi s sejma embalaže v Düsseldorfu

PAC — PRO — 88

Razstava ali sejem PAC — PRO — 88 je bila letos organizirana prvič in je rezultat želje, da se na enem mestu zberejo vsi proizvajalci embalaže, materialov in strojev za predelavo papirja, kartona, stekla, kovine, plastike, lesa in tekstila. V Düsseldorfu se je tako zbralo 400 razstavljalcev iz 24 držav celega sveta, ki so pokazali svoje dosežke na 30.000 m² površine izložbenih prostorov.

Skokovit napredek!

Kot poznavalec stroke in tisti, ki redno obiskujem sejme s področja embalaže, sem se prepiral o velikem napredku, ki ga je svet naredil na področju tehnološkega postopka, kakor tudi v oblikovanju. Najnovejši prikazani dosežki v predelavi materialov za

embalažo temeljijo na popolni avtomatiziranosti tehnoloških procesov z uvedbo računalniškega vodenja, monitorne spremljave kvalitete in ostalih faktorjev proizvodnje. Zbrani postopki za izdelavo kartonske embalaže, kot na primer izdelava vzorcev, grafično oblikovanje, izračunavanje ekonom-

skih kazalcev je v izvajanju s specialnimi softwarne programi zelo poenostavljeno. V zelo kratkem času lahko naročniku ponudi cel niz različnih tehničnih in likovnih rešitev embalaže za vse vrste proizvodov.

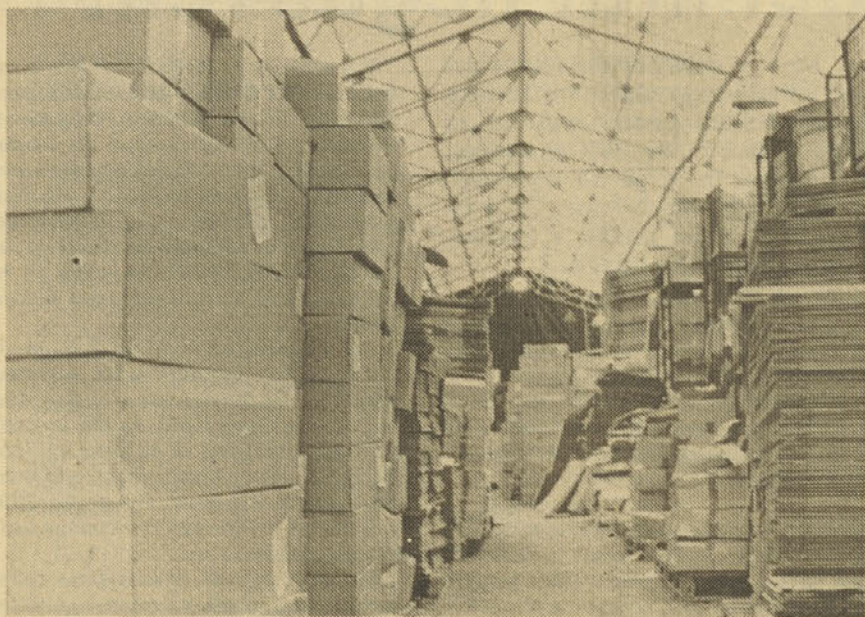
Ni dvoma, da ima danes embalaža izjemno pomembno mesto v celoviti ponudbi. To dokazuje tudi sam razvoj tehnologije za proizvodnjo embalaže. V postopkih, kjer se dosega visoki sijaj, dobiva posebno mesto oplemenitenje zgornjega dela škatle s profiliranjem in zlatotiskom. Posebna atrakcija je postopek »Hologram« z pregofolijo, kjer se dosega trodimenzionalni optični vtis, kar daje škatlam vrednost in jih praktično prepoznate kot unikate.

Drobno proizvodno enoto v Podsredi tehnično in strokovno okrepi

PAC — PRO — 88 sem obiskal kot zunanji sodelavec TOZD Dekor, kjer sodelujem pri oblikovanju lastnega oddelka darilne embalaže. Poznavanje svetovnih trendov zlasti tistih z najvišjo stopnjo kakovosti, vsekakor predstavlja tudi vzvod za lastni razvoj. Narava proizvodnje unikatnega programa »GRY« zahteva svojstveno prilaganje tudi v proizvodnji embalaže in smatram, da je orientacija Steklarne in Dekorja pravilna. Želimo, da bi ta oddelek dobil nekoliko boljše tehnične pogoje in da strokovno okrepi. Za vse to pa potrebujemo nekoliko stabilnejšo zasnovo takoimenovane »redne proizvodnje«, da bi lahko dosegli višjo stopnjo v razvojno-kvalitetni funkciji.

Oddelek embalaže Dekorja v Podsredi ima značaj drobne produkcijske enote, ki zaradi svoje gibljivosti lahko deluje tudi inovativno, kar bi naj pomenilo prepoznavnost in vrhunsko kakovost v ponudbi nulta serijske proizvodnje z odgovorjajočo ceno.

IVO MRVOŠ graf. ing.

Skladiščni šotor za embalažo je že načrt in pretesen. (foto Z. Novak)

Obiskali smo Ajka na Madžarskem

Zanimive izmenjave izkušenj

V sredo 3. 8. 1988 smo mojster Aton Bračun, tehnični vodja Maks Mrcina in pisec tega prispevka obiskali steklarno Ajka na Madžarskem, katera se nahaja na obali Blatnega jezera. Namen obiska je bil ogledati si njihov sistem dela pri izdelovanju – pihanju večjih artiklov. Predvsem so nas zanimala njihove izkušnje pri uporabi stroja za nabiranje stekla s pomočjo vakuma (Saugspeiser*). Ta tovarna ima pri tem že nekajletne izkušnje.

Steklarna podobna naši

Ta steklarna zaposluje okrog 1600 delavcev in je prav tako s pretežnim deležem proizvodnje usmerjena v izvoz. Proizvajajo kristalno steklo in kristalin. V osnovni proizvodnji uporabljajo kadne peči, ki so energetsko manj varčne kot naše. Pogoji dela so v tej steklarni neprimerno slabši kot pri nas, saj so vse hale izredno nizke in je v njih umetno povzročen prepih.

Sisteme dela imajo podobne kot pri nas vendar ne izdelujejo kristalinskih kelihov z vlečenjem noge. V glavnem delajo kelihe z dvema mojstroma s pomočjo vlečenja iz telesa po predhodnem predgrevanju. Precej brigad dela brez krogličarjev s pipami z nastavkom za nabiranje. Zaposlenih imajo precej žensk, ki stiskajo, odnašajo in odbijajo steklene izdelke s pip. Uporabljajo tudi stiskalnice in injekcijske preše. Za izdelovanje artiklov uporabljajo tudi centrifugalni stroj, kjer se izdelek oblikuje na osnovi centrifugalne sile. V modelarni uporabljajo vpenjalne glave za oblikovanje lesa. Vse modele izdelujejo iz enakih vrst lesa kot pri nas, vendar les obdelujejo prečno glede na rast debela. S tem se modeli počasneje obrabljajo, kar pomeni precejšen prihranek pri lesu in izdelavi.

Stroj za vakuumsko nabiranje stekla (»Saugspeiser«) pomemben pripomoček

Glavni namen našega obiska je bil, da ugotovimo kakšne so njihove izkušnje pri uporabi tega stroja. Tudi pri nas smo ta stroj že preiskovali približno 1 mesec. Že takrat smo ugotavljali, da dobimo mnogo boljše kvaliteto steklenega izdelka brez mehurčkov in niti v steklu, ne rabimo krogličarjev, odpade nabiranje stekla in z manjšim številom ljudi izdelamo približno enako število kvalitetnejših izdelkov. Pri tovrstnem delu se pa uporablja plinski boben za predgrevanje. In prav tega mi ob preiskusu tega stroja nismo imeli ustrezno rešeno, kot tudi ne odbijanja artiklov s pipe.

To imajo v tej tovarni zadovoljivo rešeno. Ogrevalni boben deluje s pomočjo zemeljskega plina, boben je ustrezno zaščiten tako toplotno kot tudi svetlobno. Prišli smo do zaključka, da je takšen stroj pomemben pripomoček pri delu, ki se odraža predvsem v končni kvaliteti izpihanih izdelkov. To predstavlja gotovo tudi pomemben ekonomski prihranek oziroma tisto kar radi večkrat poudarjamo – več dobrih kosov.

Odnos do stekla in čistoča!

Kljub temu da so objekti oz. zgradbe v katerih se nahajajo obrati »Ajke« stare, je steklarna izredno urejena in čista, tako zunaj, kot v obratih. Še posebej smo opazili, da izredno pazijo na steklo v nadaljnjih fazah dodelave. Uporabljajo nosilke iz stiropora ali pa izdelke ovijajo v papir. Skratka res odnos, pri katerem bi se lahko tudi mi kaj naučili.

Sprejel in vodil nas je tov. Karl Drescher, ki nam je odgovoril na vsa zastavljena vprašanja. Povabili smo jih, da se tudi oni oglasijo pri nas, saj so tovrstne strokovne izmenjave gotovo koristne in dobodošle.

L. OGRIZEK

Natančnost in zbranost sta zahtevi brusilniškega poklica. (foto Z. Novak)

Je lastna mreža maloprodaje način kako

povečati donosnost prodaje

Naša DO ima sedaj štiri lastna maloprodajna mesta. Prodajalno v Rogaški in Kozjem, industrijsko prodajalno, prodajalno Naše staklo v Beogradu in jeseni naj bi pridobili še eno skupaj z Libojami in Steklarsko šolo v Mariboru. Je s tem razmišljanje o lastni maloprodajni mreži zaključeno ali bi o tem veljalo razmišljati kot o zanimivi smeri v naši prodajni politiki?

Prednosti je več!

Tovrstna prodaja nudi precej prednosti, naštejmo nekatere:

- Hitro dobimo vse potrebne povratne informacije o prodaji izdelkov, cenah, reakcijah potrošnikov in drugem
- Te trgovine dnevno sproti nakazujo iztržek za prodano blago na račun Steklarne, kar je danes ob znanih obrestnih merah izrednega pomena
- V teh trgovinah lahko testiramo nove proizvode in izvedemo najrazličnejše ankete v smislu raziskave navad potrošnikov
- Imamo vpliv na prodajno osebje, ki ga lahko ustrezno usposobimo in temeljito spoznamo z blagom, ki ga prodajajo

Slabih strani razen tega, da mora trgovina ustvarjati določen promet, s katerim se krije v zdajšnjem ekonomskem položaju ni veliko. Na založenost trgovin s širokim, raznolikim in ekskluzivnim izborom pa lahko v veliki meri vplivamo mi. To pa takoj pomeni prednost naših trgovin v primerjavi s podobnimi. Slaba stran tovrstnega razvoja je tudi v tem, da je danes ob astronomskih cenah gradbincev, težko priti do novega lokala.

Več kot desetina skupnega prometa

Če upoštevamo letošnji promet naših prodajal s skupnim obsegom prometa tako kosovno kot vrednostno, ugotovimo, da so naše prodajalne za naše prodane izdelke iztržile več kot 10% skupnega prometa na domačem tržišču. To nikakor ni zanemarljiva številka, če vemo da gre za denar v gotovini, ostali odjemalci pa plačujejo pretežno z rokom plačila 45-60 dni. Če upoštevamo, da vse boljše posluje prodajalna v Beogradu, kjer so bile izvršene določene kadrovske spremembe in novosti v poslovanju in da jeseni pridobimo še eno novo prodajno mesto, potem bo ta kanal prodaje postal še pomembnejši. In zato jim moramo posvetiti vso pozornost, tako glede oskrbe kot tudi urejenosti lokalov. In dva - tisti v Beogradu in naša prodajalna

v Rogaški Slatini sta potrebna temeljite obnove.

Razmisliti bi veljalo tudi o drugih možnostih!

Gotovo je tovrstna lastna prodaja, ki vsakodnevno zagotovi določen znesek gotovinskega denarja, v današnjih časih izredno dobrodošla.

Glede na visoko vlaganje za širjenje tovrstne mreže v lastni režiji, bi morda veljalo razmisliti tudi o kakšnih drugih možnostih. V sodelovanju z obrtni-

mi zadrugami ali pa v večjih turističnih centrih, večjih mestih in mejnih prehodih odpirati trgovine v sodelovanju z občani, ki bi bili pripravljeni stopiti v takšen posel. Skratka možnosti je več in o vseh bi veljalo temeljito premisliti, morda tudi o kakšnem povsem novem načinu prodaje na domačem trgu.

In še en kanal prodaje bi lahko postal sila pomemben. Proste carinske prodajalne, katerih število v Jugoslaviji se že približuje številki tisoč. Zaenkrat z njimi, razen poizkusov, ki se niso najbolje obnesli, ne sodelujemo, gotovo je pa to veik potencial.

Zadnja leta smo domači trg morda nekoliko zanemarili v primerjavi z izvozom, a nikoli se ne ve, morda se bo položaj tudi spremenil.

Z. N.

Prizor iz vsakdanjika v grobi brusilnici. (foto Z. Novak)

Steklarna je z zavarovalno skupnostjo Triglav sklenila

skupinsko kasko zavarovanje!

Pred nedavnim je Steklarna sklenila pogodbo o skupinskem kasko zavarovanju. Tovrstno zavarovanje omogoča več ugodnosti, ki jih velja izkoristiti. V nadaljevanju so navedene nekatere ugodnosti, ki jih zavarovanec pridobi pri takšnem načinu zavarovanja, prav na koncu pa primer izračuna.

Po pogojih za avto kasko zavarovanje AK-87 je možno skleniti kolektivno zavarovanje osebnih vozil lastnikov, ki združujejo delo v posamezni delovni organizaciji ter tam tudi prejmejo osebne dohodke. Skupinsko kasko zavarovanje je za zavarovance ugodno zato, ker omogoča obročno plačevanje (12 obrokov), nadalje nudi zavarovancem 10% popusta zaradi sklenitve zavarovanja na skupinski

način, kjer je pogojeno, da se najmanj 6 zavarovancev odloči za tak način sklenitve kasko zavarovanja.

Nadalje nudimo zavarovancem, ki bodo prvič zavarovali svoje vozilo popust iz naslova bonusa pri avtomobilski odgovornosti in sicer: pri zavarovancih z 20% bonusa se prizna 10% popusta pri sklenitvi kasko zavarovanja;

pri zavarovancih s 30 - 40% bonusa

se prizna 20% popusta pri sklenitvi kasko zavarovanja in pri zavarovancih s 50% bonusa se prizna 30% popusta pri sklenitvi kasko zavarovanja.

Prvi obrok zavarovalne premije je zavarovanec vplačal ob sklenitvi zavarovanja, dočim bo ostalih 11 obrokov delovna organizacija odtegovala od mesečnih osebnih dohodkov ter s pripadajočimi obrestmi nakazovala na račun zavarovalnih premij Zavarovalne skupnosti TRIGLAV OS CELJE.

Zavarovanec sprejme zavarovalno polico ob sklenitvi zavarovanja in zavarovanje prične teči z dnem, ki je na polici naveden.

Če med trajanjem zavarovanja pride do določenih sprememb npr.: zamenjava vozila, sprememba lastništva vozila itd., bo zavarovalna skupnost izvršila ponoven obračun zavarovalne premije. Zavarovanci, kateri že imajo sklenjena zavarovanja pri naših zavarovalnih zastopnikih, predstavnstvih, lahko ob poteku zavarovanja pristopijo v skupinsko zavarovanje v tej delovni organizaciji. Vozila, ki bodo prvič zavarovana, bo zavarovalna skupnost po svojem predstavniku opravila ogled.

Zavarovalna skupnost Triglav bo sklepala zavarovanja po veljavnem premijskem sistemu X-AK-I/87 za zavarovanje avtomobilskega kaska ter sprejetih pogojih AK-87.

Primer: Orientacijska vrednost vozila YUGO KORAL (2/903/45/31) 9.960.100 din.

Zavarovalna premija že upošteva 10% popusta iz skupinskega kasko zavarovanja.

Premija pri 1% odbitni franšizi (100.000) znaša v tem primeru 316.330 din.

To je možno plačevati na 12 obrokov, torej prvi obrok znesne ca 27.000 din, ki se plača ob sklenitvi, naslednji obroki pa 43.200 din mesečno. Razen tega se upoštevajo že prej navedene bonitete iz obveznega avtomobilskega zavarovanja ali pa tudi iz obstoječega kasko zavarovanja - katero je za stranko ugodnejše.

V primeru, če želite skleniti tovrstno pogodbo ali rabite dodatne informacije poiščite ali se informirajte pri tov. Bevcu Antonu, Kot 10, 63250 Rogaška Slatina, do 8 jutraj ali po 20 zvečer.

ZLATKO NOVAK

Veliko dela je tudi v kislinski polirnici. (foto Z. Novak)

Upokojila se je

Jožefa Šušterič

Prva delavka iz Dekorja, ki odhaja v pokoj, je Jožefa Šušterič-Pepca. Njena življenjska izkušnja ni lahka, saj vemo, da se na skopi kozjanski zemlji že nekdanji ni dalo preživeti in so ljudje zapuščali domove, ki mnogokje samejavo opustošeni.

Pepca je bila poročena, a brez otrok, sedaj je vdova že 21 let in se je starostno upokojila s približno enaindvajsetimi leti službe. Na dom ni pozabila. Delala je pri »Kreatorju«, mlademu šiviljskem podjetju, takrat so bile to štiri manjše delavnice, zdaj imajo nove na Dečkovi. Pravi, da se mora oglasiti tudi tam, sodelavke so bile do nje dobre. Stanovanje v Celju ji ni moglo nadomestiti doma v od sveta odrezani kotlinici, kjer na hišni tablici piše Vrenska gorca in spada pod krajevno skupnost Buče. Od tod se je nato vozila z avtobusom v Celje, seveda pa še prej prepešala dolgo in strmo pot do avtobusne postaje. Tako je bila v oporo bolni mami.

A napor, ki je bil za vse to potreben, jo je vedno bolj utrujal. Mnogo bolje bi bilo, če bi se lahko zaposlila kje bliže doma. Po neugodno rešeni prošnji v kozjanski Metki, bila je pač v letih, ji je nekdo svetoval, naj poskusi v Dekorju. Spominja se sreče, ki jo je občutila, ko je bila sprejeta v našo TOZD. Zdelo se ji je, da je v nebesih, zatruje in doda, da se je v mlademu kolektivu še sama počutila mlajšo. V vsakem vremenu je šla v službo, šest let in štiri mesece in skrbela, da so bili prostori našega obrata urejeni in čisti.

V pokoji se ne bo dolgočasila. Laže kot doslej bo pomagala pri kuhi in delu na polju nečaku Branku Piršu, ki je tudi zaposlen v Dekorju in je na bližnji kmetiji ostal čisto sam.

Kadar pa bodo dela postorjena in zažive spomini, naj le še pride med nas!

Pepca, delavci Dekorja ti želimo, da še naprej ohraniš dobro voljo in da bi ti služilo zdravje!

F. Č.

Kadrovske zanimivosti za meseca junij in julij 1988

V juliju 2218 delavcev

Stanje, dne 30. 6. 1988 po TOZD-ih

TOZD Osnovna izdelava	573
TOZD Dodelava	191
TOZD Kristal	652
TOZD Dekor Kozje	231
TOZD Servisne dejavnosti	94
TOZD Delavska restavracija	35
TOZD Dalmacijakristal	110
TOZD Tehnokristal	99
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB	232
Skupaj Steklarna »BK«	2.217

V mesecu juniju so prišli:

V TOZD Osnovna izdelava odnašalci Ivan Halužan, Josip Mužar, Janko Mikolič, Antun Gajšak, Ranko Manjič, Franc Bračun, Branko Javorič, Milenko Stančič, Zvonko Vran, Dubravko Pongračič, Vlado Horvat, Darko Ivanjko, Damir Golec, krogljarji Milan Fink, Ervin Nežmah, Ivan Kitak in nabiralec dna Mirko Korbar;

v TOZD Kristal brisalke stekla Renata Križan, Dragica Šumak, Majda Ivanoš in pomočnik II. Janko Jagić;

v TOZD Dekor Kozje brusilec II. d. k. Zlatko Resnik, brusilca I. d. k. Peter

Šušterič, Drago Dvoršak in nevtralizator Ivan Bezamovski;

v TOZD Servisne dejavnosti elektrifikar I. Aleš Tadini in ključavničar II. Boris Škrabl;

v TOZD Delavska restavracija natakarica II. Marija Krivec in pomožna kuharica Leonida Peer.

Odšli so:

iz TOZD Osnovna izdelava na sluzenje vojaškega roka so odšli krogljarji Josip Hlupič, Stjepan Hlupič, Milan Rampre, Anton Mohorko, Darko Jug, Josip Štruklec, Vjekoslav Pondežljak, Ignac Krklec in Rajko Božič, odnašalci Damir Šolman, Miro Bosnar in Ladislav Vuk, čistilka sanitarij Štefanija Gobec se je invalidsko upokojila;

iz TOZD Kristal na sluzenje vojaškega roka so odšli strežnik na brusilnem avtomatu Nikola Krizmanič, brusilci II. Branko Beloševič, Igor Kolar, Robert Kuraj, brusilec I. Jožef Arnuš, pomočnik II. Darko Rupert, vodja prodajalne Naše staklo Blagoje Čeliković je odšel v pokoj, transportni delavec v kislini polirnici Vinko Osek je bil invalidsko upokojen;

iz TOZD Dekor Kozje na sluzenje

Še kratek čas in zaposleni bodo vsi novi brusilci, ki smo jih načrtovali z novo investicijo. (foto Z. Novak)

vojaškega roka sta odšla brusilca II. d. k. Anton Jazbec in Marjan Blatnik, odpoved sta dala brusilec I. d. k. Peter Šošterič in brusilec II. d. k. Alojz Belinc, čistilka Jožefa Šušterič je odšla v pokoj;

iz TOZD Servisne dejavnosti na služenje vojaškega roka sta odšla ključavničarja II. Zvonko Krivec in Vincenc Lampret, pleskar I. Rudolf Boršič je odšel v pokoj, ključ. izdel. modelov Darko Kajba pa je dal odpoved;

iz Delovne skupnosti skupnih služb izključena sta bila čistilka pisarn Lidijsa Debeljak in čuvaj Dragobran Rakič, skladiščna delavka Zdenka Oberiški pa je dala odpoved.

Stanje, dne 31. 7. 1988 po TOZD

TOZD Osnovna izdelava	573
TOZD Dodelava	191
TZD Kristal	656
TOZD Dekor Kozje	230
TOZD Servisne dejavnosti	93
TOZD Delavska restavracija	35
TOZD Dalmacijakristal	109
TOZD Tehnokristal	99
Delovna skupnost skupnih služb	232
Skupaj steklarna »BK«	2.218

V mesecu juliju so prišli:

V TOZD Osnovna izdelava odnašalci Ivan Boršič, Ivan Kajba, in Josip Ivanjko, krogličar Bojan Šket, čistilka Danica Filipčič in izlagalec stekla Josip Tepeš;

v TOZD Dodelava brusilec II. v grobi Silvester Lipnjak;

v TOZD Kristal brisalke stekla Marjanca Železnik, Josipa Ivič in Ankica Posavec, pripravnički Ii. stopnje Simo-

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage sestrice Silvijske Lah se zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam za darovano cvetje ter izrečeno sožalje in vsem, ki ste jo spremili na njeno zadnjo pot

žalujoča sestra
SIMONA LAH

na Lah in Simona Vehovar, brusilka I. Lidijsa Javorič in brusilec II. Robert Žvorc;

v TOZD Dekor Kozje brusilec II. d. k. Darko Kodrin;

v Delovno skupnost skupnih služb pripravnički VI. stopnje Lidijsa Herman.

Odšli so:

iz TOZD Osnovna izdelava odnašalci Stjepan Hercigonja in Stanko Strašek sta bila izključena ter Slavko Boršič, ki je dal odpoved, čistilec kovinskih modelov Edi Ferlič je bil izključen, pomočnik prip. Bojan Kidrič je odšel na prestajanje zaporne kazni do 12 mesecev, mojster brig. Franjo Stančin je odšel v pokoj;

iz TOZD Dodelava rezalka stekla Kristina Sovinc je odšla v pokoj;

iz TOZD Kristal strežnik Ignac Kušič je bil izključen, brisalke stekla Biserka Varjačič je bila tudi izključena, čistilki Brankica Krklec je poteklo delovno razmerje za določen čas;

iz TOZD Dekor Kozje dež. vzdrževalec Rafael Zupanc je dal odpoved, bru-

silec V. d. k. Vincenc Polajžer po 169. členu ZDR;

iz TOZD Servisne dejavnosti ključavničar izdelovalec brusilnih vreten Janez Inkret je odšel v pokoj;

iz Delovne skupnosti skupnih služb vratar Josip Kunstek je odšel v pokoj.

Rodili so se:

V juniju in juliju so se našim sodelavkam in sodelavcem rodili otroci: Mario Droždan Marijin sin, Sandra Kuihar Ružičina hči, Leja Prevolshek Darjina hči, Petra Tutnjevič Radovanova hči, Nikita Tratenšek Irenina hči, Tomislav Vešligaj Blankin sin, Davor Cesarec Biserkin sin, Danijel Ivnič Dragutinov sin, Nejc Krivec Marijin sin, Krešimir Gorišek sin Katice Mikša, Leon Jeranko Vesnin sin, Anita Galun Ignacova hči, Natalija Pavič Anina hči, Bojana Špiljak Tomova hči, Danijel Gregorčič Marijin sin, Anja Poš Janezova hči in Mojca Valenčak Tanjina hči. Staršem čestitamo, naraščanju pa želimo mnogo zdravja in sreče!

Poročile so se:

V vročih poletnih mesecih so se poročile naslednje naše sodelavke: Meri Scipioni poročena Matutinović, Magda Majer poročena Plevčak, Leposava Tutnjevič poročena Mramor, Ana Krofel poročena Mramor, Anica Balon poročena Krizmanič, Marjana Boršič poročena Halužan in Tanja Sinkovič poročena Valenčak.

Novoporočenkam iskreno čestitamo in jim želimo mnogo sreče na novi življenjski poti.

METKA STIPLOVŠEK

Dva utrinka iz vsakdanjega dela v Steklarni. (Foto. Z. Novak)

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 149

Med reševalce nagradne križanke št. 149 bomo razdelili za 7.900 dinarjev nagrad, in sicer prvo nagrado 3.300 dinarjev, drugo nagrado 2.500 dinarjev in tretjo nagrado 2.100 dinarjev. Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov uredništva Steklar, Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis Steklar pri vходу v steklarno. Pri tem ne pozabite pripisati na pisemsko ovojnico z rešeno križanko: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 149. Rok za oddajo rešitve je 15. september.

Žreb je razdelil nagrade med reševalce nagradne križanke št. 148 takole: prvo nagrado 3.300 dinarjev prejme BRANKO REGRAT iz Pilštajna, drugo nagrado 2.500 dinarjev prejme ZLATA PODHRAŠKI in tretjo nagrado 2.100 dinarjev prejme DRAGO SLATINŠEK.

Nagrajencem čestitamo!

Pravilna rešitev nagradne križanke št. 148. – vodoravno: Podčetrtek, bas, Stradivari, Ast, Američani, črka, Lavo, čik, Aden, mrest, narkoza, štab, oltar, občrtovanje, Klee, kare, cmok, Voklo, snov, oda, AC, eksminister, razcepč, Troja, Ant, Lara, obrat.

UREDNIŠTVO

	BOREČ V REVOLUC. GIBANJU	STAVČNI CLEN, SUBJEKT	PLESALEC IN FILM IGRALEC KELLY	UMETNI- KOVA DELAVNICA	TENKA MREŽASTA TKANINA	SODOBNI IT. PIŠEC (UMBERTO, IME ROŽE)	ITALIJAN. PUŠTOLOVEC (GIACOMO)	AVTOR VINKO KORENT	ORANJE	SL. PO- PEVKAR (OTO)	URADNI SPISI	LIKOVNI UMETNIK	SKLADBA V SVOBODNI OBLIKI (TOCCATA)
ŠTEVILKA DESET								VIŠEČ SNEŽNI ZAMET					
STANJE RASTLINE ZARADI PO- MANJKANJA VODE								USTALJENA REČENICA, FRAZA OBLIKA STEBLA					
IZUMITELJ DINAMITA (ALFRED)								KONTAKT PREPROSTE HISE, BAJTE					
ANGLEŠKO SVETLO PIVO					PLOŠČATA KOVINA NA LESE- NEM SODU	PODROČJE OB SEVER. TEČAJU MANJŠA GORA						ALJA TKAČEVA SODELAVEC LISTA DANI- CA ILIRSKA	
SOVI PODOBNA NOČNA PTICA				REKA V SEVERO- VZHODNI SPANJLI				LESENA PIPA S KRATKO CEVJO MALIK					
KLINIČNI CENTER		GOZDNA PTICA PEVKA	NASKOK, NAPAD	OBALNO PODROČJE SKOPA- LIŠČI								ZADNJA ČRKA GRŠKE ABECED	PODOČNIK PRI PRAŠIČU
VERDI- JEVA OPERA				BRENCELJ IGRALEC BATES				BIVŠA LJ. TV NAPO- VEDOVALKA (JANA)	TEMNI DEL DNEVA				
ČLOVEK, KI GOLTA, POŽREŠNEŽ					GRŠKA BOGINJA ZEMLJE	OLGA CEPIN VOJVODIN. PEŠNIK (KAROLY)		HAZIV DLAKA POD NOSOM					
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (RYAN)					MAJHEN GALES VIKTOR SMOLEJ								
STEKLENI PAPIR ZA BRUŠENJE								MANJŠA DOLINA, TUDI Z. IME					
AM. ZVEZNA DRŽAVA Z GL. MESTOM LITTLE ROCK								TELE- VIZIJSKI ZASLON					

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Zvezdana Strašek, in Franc Županič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Zlatko Novak. Tajnica uredništva Vida Juhart – Tehnično urejanje Igor Glavan – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata Steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 2500 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, TOZD Tisk časopisov in revij, Ljubljana.